

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

УКРАЇНСЬКА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА ШКОЛА

Для освітньої програми
«Музичне мистецтво. Музично-інструментальне виконавство»

Галузь знань
В Культура, мистецтво та
гуманітарні науки
Спеціальність
В5 Музичне мистецтво
Освітній рівень
другий (магістерський)

Рік навчання - 2, семестр - 3
Форма навчання (денна, заочна)

Кафедра та викладач	Кафедра інструментального виконавства, оркестрового диригування та педагогіки мистецтваВикладач/викладачі: Гуральник Наталія Павлівна, Буханевич Вікторія Василівна https://fm.udu.edu.ua/kafedr/s-ainmenu-21/huralnyk-tymoshenko-nataliia-pavlivna https://scholar.google.com.ua/citations?user=oMlsIEEAAAAJ&hl=uk E-mail: n.p.huralnyk@udu.edu.ua . E-mail: v.v.bukhanievych@udu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Набуття історіографічного, теоретичного та практичного досвіду, оволодіння необхідною науково-практичною інформацією та досягнення високого практичного персоніфікованого результату.		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*	Спеціальність В5 Музичне мистецтво II освітній рівень цикл вибіркових дисциплін поглибленої фахової підготовки		
III. Обсяг навчальної дисципліни	Форма навчання	Денна	Заочна
	Кількість кредитів ЄКТС	6 кредити	6 кредити
	Загальна кількість годин	180 годин	180 годин
	Лекційні заняття	10 год	6 год
	Семінарські/практичні заняття	30 год	12 год
	Самостійна робота	140 год	162 год

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Тема 1 Культурно-історичні передумови становлення УФС (розбудовча діяльність корифеїв музичної культури України). Тема 2 Історична періодизація та основні тенденції розвитку УФС (приватні музичні школи та їх педагоги: А.Бени, З.Бялковська- Орлова, І.Лаврецька, М.Лесневич-Носова, К.Маркевичева, К.Мікулі, С.Ружицький, С.Румшинський, Ю.Сендзівський, М.Терещенко,ін.). Тема 3 Сутність УФС як категорії мистецтвознавчого, психолого- педагогічного, та музично-теоретичного пізнання. Школотворчі чинники та особливості розвитку регіональних фортепіанних шкіл. Тема 4 Принципи розвитку УФС в контексті розвитку світової музичної освіти. Розкриття музичних здібностей піаністів, творчий потенціал. Тема 5 Типи музично-педагогічних шкіл видатних піаністів України, генеалогічні дерева засновників авторських фортепіанних шкіл в Україні, їх продовжувачів. Застосування практичного педагогічного та виконавського досвіду видатних музикантів України. Тема 6 Методико-педагогічні ідеї знакових осіб УФС. Специфіка методичних систем навчання гри на фортепіано різних регіональних шкіл, інтерпретаторські здобутки. Педагогіка музично-виконавських конкурсів (імені В.Барвинського, Е.Гігельса, В.Горовиця, В.Крайнева, О.Криштальського, М.Лисенка, ін.) Сучасні тенденції та перспективи розвитку УФС. Тема 7 Теоретичні праці та громадська діяльність українських діячів фортепіанного мистецтва. Ознайомлення з методичним і виконавським надбанням українських піаністів (М.Альтані, О.Брайловський, Ф.Волинська, І.Домбчевський, І.Лаврецька, Є.Леціняк, Ю.Лопатинський, К.Маркевичева, Л.Паращенко, О. та Г.Прокешівни Г.Ходоровський, інші): історія та сучасність. Тема 8 Інтелектуально-творчий потенціал лідерів фортепіанних шкіл в Україні (В.Барвінський, П.Луценко, М. Імігіна, А.Луфер, В.Пухальський, М.Старкова, М.Тутковський, ін.). Методико технологічні засади прогресивного розвитку фортепіанних шкіл в контексті музично-освітніх інновацій.
	Модуль 1. Історико-культурологічні аспекти української інструментальної школи
	Тема 1.1 Сутність та специфічні особливості феномену «українська інструментальна школа» в мистецькій освіті мистецькій освіті
	Тема 1.2 Витоки та розвиток української інструментальної школи
	Тема 1.3 Концертно-виконавська практика інструменталіста у вітчизняній культуро-творчій діяльності
	Модуль 2. Сучасні освітні технології в педагогічній практиці
	Тема 2.1 Принципи розвитку інструментальної школи в контексті музичної педагогіки
	Тема 2.2 Науковий статус технології в сучасній інструментальній педагогіці.
	Тема 2.3 Сучасні освітні технології в інструментальній практиці
	Тема 2.4 Застосування новітніх підходів опанування інструменту
	Тема 2.5 Інтеграційні процеси в інструментальному навчанні
V. Результати навчання	Магістранти набудуть наступних компетентностей: а) дослідницько-аналітична, б) інформаційно-трансформаційна, в) методико-технологічна, г) інтелектуально-інтерпретаційна, д) музично-комунікативна. У процесі вивчення дисципліни «Українська інструментально-виконавська школа» магістранти мають володіння комплексом практичних компетентностей викладача, застосування сучасного інструментарію роботи зі студентами мистецьких кваліфікацій: 1) Основні знання:

- знайомство з витоками та розвитком української інструментальної школи,
- з аналізом сучасних методико-технологічних інновацій інструментального.

2) Основні вміння:

- опанування особливостями застосування новітніх підходів опанування гри на музичному інструменті

VI. Порядок і критерії оцінювання

Поточний контроль	Оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання модульних контрольних робіт, виконання творчих завдань.
	Підсумковий контроль залік у 3 семестрі

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виявив повні і глибокі знання матеріалу, обґрунтував творче завдання, критично проаналізував усі аспекти педагогічної діяльності, самостійно осмислив і сформував власні уявлення про її сутність та зміст; розуміє чіткі визначення понять; вміє сформулювати висновки і узагальнення, що спираються на теоретичні знання та достатньо аргументовані; дотримані норми літературної мови;

Високий рівень (80-89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово дотримані норми літературної мови;

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень (35 – 59 балів). З можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

**VIII. Основні
інформаційні
ресурси**

1. Гуральник Н.П. *Українська фортепіанна школа XX століття в контексті розвитку музичної педагогіки: історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти*. Монографія. - К.: НПУ, 2021,- 460 с. <http://www.disslib.org/ukrayinska-fortepianna-shkola-khkh-stolittja-u-konteksti-rozvytku-teoriyi-i-praktyky.html>
 2. Nataliia Guralnyk, Ma Xinyan. Tradition as a Factor in Modern School Formation in Ukrainian Piano Pedagogy / Journal of History Culture and Art Research, ISSN: 2147-0626. Wos 2019. – [Інтернет видання]. – С. 212-222. – [Режим доступу]: <http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/author/submission/1959>
 3. Гуральник Н.П. *Науково-педагогічна школа піаністів у теорії та практиці музичної освіти і виховання : нав.-метод. посіб. для вищих освітніх закладів*. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2011 с. – 276 с.
 4. Гуральник Наталія Павлівна. Развитие украинской фортепианной школы в XX ст. Музыкально-просветительские традиции и методические ориентиры // Ағы Inter Culturаs: Akademia Pomorska w Slupsku [pod red. Naukowa Jaroslava Chachinskiego]. – Slupsk, 2013. – № 2. – s. 203. – S. 43– 59.
 5. Гуральник Н.П. *Національна фортепіанна школа як феномен музичної освіти / Н.П.Гуральник // Актуальні питання мистецької освіти та виховання : зб. наук. праць*. – Вип. 1(1).- Суми : СумДПІ імені А.С.Макаренка, 2013. – 212 с. – С. 97-109.
 6. Гуральник Н.П. Інтонаційно-темброві характеристики політембрової фортепіанної фактури / Н.П. Гуральник // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць*. – Вип. 15 (20). – К.: НПУ, 2013. - 233 с. – С. 160-163.
 7. Гуральник Н.П. Украинская фортепианная школа в персоналиях ее основоположников // *Актуальные проблемы педагогики искусства (музыка и хореография)*. -М.: МГУ им. А.А. Кулешова, 2014. – С.18-20.
 8. Huralnyk Natalia Pavlivna, THERETICAL ASPECTS OF FORMING THE INDIVIDUAL STYLE OF A TEACHER-PIANISTS ACTIVITIES / *Наукові записки / Ред. кол. В.Ф. Черкасов, В.В. Радул, Н.С. Савченко та ін.* – Вип.152. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В.Вінниченка, 2017. – 222 с. – С. 14-17. Збірник зареєстровано у міжнар. наукометр. базах Google Scholar і Directory of Open Access Journals (DOAJ). ISSN 2415-7988 (Print)
 9. Наталія Гуральник, Лідія Тарапата-Більченко. *Науково-теоретична сутність темброво-динамічного уявлення як специфічного досвіду музично-слухової діяльності піаніста / Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, Суми: СумДПУ. Кат. В. 2023, № 3 (127). С. 35-44.
-
1. Апатський В.М. *Теорія і практика виконавства на духових інструментах*. - - К., 2006.
 2. Гуральник Н.П. *Розвиток скрипкової школи Східної Європи XX століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посібник / Н.П. Гуральник*. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – 144с.
 3. Берегова О. *Інтегративні процеси в музичній культурі України XX – XXI століть: монографія*. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с..
 4. Давидов М. *Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва*. – К., НМАУ ім.П.І.Чайковського, 1998
 - Круль П.Ф. *Національне духове інструментальне мистецтво українського народу: малодосліджені сторінки історії*. - К., 2000.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри інструментального виконавства, оркестрового диригування та педагогіки мистецтва протокол № 2 від 05.11.2025р.
